

PER FAX: 070 - 365 13 80 (ZONDER BIJLAGEN)
TEVENS PER AANGETEKENDE POST [47933975/LAAE]

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
Postbus 20019
2500 EA DEN HAAG

VAN mr. A.E. Laan - advocaat
REFERENTIE AL - 70137557
DATUM 12 mei 2022
UW REFERENTIE 202202119/1/R4
BETREFT Aanvullend beroepschrift tegen bestemmingsplan "Landgoed Paleis Soestdijk"

Hoogedelgestreng college,

Namens cliënte Stichting Behoud de Eemvallei (hierna: **Appellante**) gevestigd aan De Gondel 4 te Baarn (3742 GM), te dezer zake woonplaats kiezende te Amsterdam, aan de Parnassusweg 300 (Postbus 71170, 1008 BD Amsterdam) ten kantore van Loyens & Loeff N.V., van welk kantoor mr. A.E. Laan als advocaat-gemachtigde zal optreden, bericht ik u als volgt.

Met ingang van 8 oktober 2021 heeft het ontwerpbestemmingsplan "Landgoed Paleis Soestdijk" van de gemeente Baarn (hierna: **de Gemeente**) ter inzage gelegen. Bij brief van 16 november 2021 heeft Appellante daartegen een zienswijze kenbaar gemaakt. Een afschrift van de ingediende zienswijze is als **Bijlage 1** bijgevoegd.

Bij besluit van 23 februari 2022 heeft de raad van de gemeente Baarn (hierna: **Verweerder, Gemeenteraad**) het bestemmingsplan "Landgoed Paleis Soestdijk" (met plannummer NL.IMRO.0308.BP0088-VG01) (hierna: **het Bestemmingsplan**) gewijzigd vastgesteld ten opzichte van het ontwerp (hierna: **Bestreden besluit**). Een afschrift van het Bestreden besluit is als **Bijlage 2** bijgevoegd. Tegen het Bestreden besluit kon blijkens de publicatie beroep worden ingesteld tot en met 14 april 2022. Appellante heeft met haar pro forma beroepschrift van 12 april 2022 (tijdig) beroep ingesteld en aangegeven de gronden waarop haar beroep stoelt in een aanvullend beroepschrift nader te zullen motiveren. Er is haar daarvoor een termijn gesteld tot en met 12 mei 2022. Appellante voert de volgende aanvullende gronden (tijdig) aan. Appellante handhaaft daarnaast al hetgeen zij in haar zienswijze heeft gesteld.

Daarnaast blijkt dat de Gemeenteraad op basis van de "Aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling Landgoed Paleis Soestdijk" (hierna: **m.e.r.-beoordelingsbesluit**) heeft besloten af te zien van het opstellen van een milieueffectrapport. Appellante kan zich niet vinden in dit besluit en neemt dan ook haar bezwaren over de m.e.r.-procedure mee in dit beroepschrift.

I BELANGHEBBENDHEID

- 1 Appellante zet zich als stichting al ruim 20 jaar in om de Eemvallei en de omgeving daarvan, ook wel bekend als het Eemland, tegen planologische ontwikkelingen te beschermen en zo de natuur en het landschap van dit gebied te behouden en te versterken. Voor haar activiteiten verwijs ik graag naar de website www.eemvallei.nl. Appellante heeft over de jaren heen meerdere planologische wijzigingen in dit gebied weten te bewerkstelligen.
- 2 Het bestemmingsplan "Landgoed Paleis Soestdijk" voorziet in een (gedeeltelijke) herontwikkeling van Landgoed Paleis Soestdijk en heeft effecten op het omliggende natuurgebied. Aangezien Landgoed Paleis Soestdijk op de grens van de hoge Utrechtse Heuvelrug en de Lage Eemvallei ligt en Appellante in dit gebied actief is, heeft Appellante belang om op te komen tegen het Bestreden besluit.
- 3 Daarnaast heeft Appellante bij brief van 16 november 2021 ook haar zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan "Landgoed Paleis Soestdijk" (hierna: **Zienswijze**) van de Gemeente ingediend. Deze zienswijze is ook (samengevat) opgenomen in de zienswijzennota van 23 februari 2022 (hierna: **Zienswijzennota**).
- 4 Ten slotte is Appellante belanghebbend op grond van haar statuten. De meest recente statuten van 16 september 2021 zijn als **Bijlage 3** bijgevoegd.
- 5 Gelet op bovenstaande is Appellante belanghebbende in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: **Awb**).

II ACHTERGROND BESTEMMINGSPLAN

- 6 Over de herontwikkeling van Landgoed Paleis Soestdijk is de afgelopen jaren veel te doen geweest. De Gemeente is de afgelopen jaren druk geweest met de ontwikkelingen in dit gebied en de daarbij komende herbestemmingen. Deze ontwikkelingen hebben uiteindelijk geleid tot de gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan "Landgoed Paleis Soestdijk" door de Gemeenteraad op 23 februari 2022.
- 7 Onder de voorganger van het Bestemmingsplan, "Bestemmingsplan Landelijk gebied" (vastgesteld door de Gemeenteraad op 26 augustus 2009), is aan het onderhavige plangebied voor het grootste deel de bestemming "Natuur en bos" toegekend. Het voormalige Marechaussee-terrein, het Paleis, de Oranjerie en de omliggende gronden hebben de bestemming "Maatschappelijk". Opmerkelijk is in ieder geval dat de mogelijkheid van (het organiseren van) evenementen niet werd genoemd.
- 8 Hoewel in het Bestemmingsplan het grootste gedeelte van het plangebied de bestemming "Natuur" heeft gekregen, heeft een aanzienlijk deel van het Bestemmingsplan de bestemming "Gemengd" gekregen waardoor vele nieuwe ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. Het Bestemmingsplan maakt het onder andere mogelijk om een nieuwe woonwijk

bestaande uit 98 woningen, genaamd “het Alexanderkwartier”, te ontwikkelen op het voormalige Marechaussee-terrein. Daarnaast faciliteert het Bestemminsplan de mogelijkheid om op “de Parade” een hotelvoorziening met 120 kamers te realiseren en behoort ook het organiseren van (grote) evenementen tot het door het Bestemmingsplan mogelijk gemaakte gebruik van (een deel van) het plangebied. Onder aan de streep is er, volgens het Bestemmingsplan, straks ruimte voor (maximaal) 325.000 bezoekers per jaar en daarnaast ook nog eens voor jaarlijks 200.000 extra evenementenbezoekers. Voor deze nieuwe bezoekers die de initiatiefnemer, MeyerBergman Erfgoed Groep B.V., verwacht aan te trekken wordt in het Bestemmingsplan niet alleen de parkeercapaciteit op het Landgoed Paleis Soestdijk met 100 parkeerplaatsen uitgebreid, maar biedt het Bestemmingsplan daarnaast de optie om het grasveld nabij de boerderij ‘t Kraayenest enkele keren per jaar in te zetten als “overloopparkeerterrein”.

- 9 Het grootste deel van Landgoed Paleis Soestdijk bevindt zich binnen de contouren van Natuurnetwerk Nederland (hierna: **NNN**). Een klein deel is gesitueerd binnen de Groene Contour. Binnen de Groene Contour liggen gebieden die van belang worden geacht voor het functioneren van het NNN. Op en rondom Landgoed Paleis Soestdijk komen enkele specifieke soorten voor. Daarnaast wordt het Alexanderkwartier ook deels gerealiseerd in het Borrebos. Vaststaat dat het plangebied een waardevolle betekenis heeft voor de natuur.

III BEROEPSGRONDEN

III.1 Algemeen

- 10 Het voornaamste bezwaar van Appellante tegen het Bestreden besluit is gelegen in de voorziene herontwikkeling van Landgoed Paleis Soestdijk. Naar overtuiging van Appellante is onvoldoende toereikend in kaart gebracht dat en hoe het Bestemmingsplan bijdraagt aan een goede ruimtelijke ordening en wat de gevolgen zijn van de voorgenomen en in het Bestemmingsplan mogelijk gemaakte ontwikkelingen op het milieu (zoals luchtkwaliteit, mobiliteit, geluid, flora en fauna). Reeds om deze reden bevat het Bestreden besluit een onjuiste (ruimtelijke) belangenafweging, is het onvoldoende zorgvuldig voorbereid en onvoldoende deugdelijk gemotiveerd. Het Bestemmingsplan dient dan ook onder andere, op grond van de artikelen 3:2 en 3:46 van de Awb te worden vernietigd. Daarnaast zijn de planregels, in het bijzonder planregels 8.4.3, 16.1 en 16.6, van het Bestemmingsplan onduidelijk en incompleet en leiden niet tot een goede ruimtelijke ordening. Appellante zal haar standpunt in het navolgende nader onderbouwen.

III.2 Strijd met Wet natuurbescherming

- 11 Zoals ook in haar Zienswijze naar voren gebracht, stelt Appellante dat, in ieder geval, de voorgenomen ontwikkeling van het Alexanderkwartier en de daarbij behorende ontsluiting, de voorgenomen (hoeveelheid) evenementen, het hotel op de Parade en de uitbreiding van parkeerterrein De Dries en het “overloopparkeerterrein”, in strijd zijn met onder meer de

artikelen 3.1 lid 4, 3.5 lid 2 en 4 en 3.10 lid 1 sub b van de Wet Natuurbescherming (hierna: **Wnb**).

- 12 Vaststaat dat er een grote diversiteit aan planten en dieren in het plangebied voorkomt. Een deel van deze soorten is beschermd op grond van de Wnb. Uit de toelichting behorende bij het Bestemmingsplan (hierna: **de Toelichting**) blijkt dat er binnen het plangebied momenteel diverse soorten vleermuizen, das, boommarter, broedvogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, ringslang, levendbarende hagedis, hazelworm, heikikker, poelkikker en gevlekte witsnuitlibel voorkomen.¹

Verschillen in uitkomsten onderzoeksbureaus Eelerwoude en Arcadis

- 13 Het Bestreden besluit en de toepassing van de Wnb op het Bestemmingsplan is gebaseerd op het “Soortgericht onderzoek beschermde soorten” van 21 december 2021. Dit onderzoek is uitgevoerd door onderzoeksbureau Eelerwoude. Zoals ook opgemerkt in de Zienswijze acht Appellante het opvallend dat het soortenonderzoek uitgevoerd door onderzoeksbureau Arcadis van 29 mei 2020 (zie **Bijlage 4**), dat ten grondslag is gelegd aan het voorontwerpbestemmingsplan “Landgoed Paleis Soestdijk” van 23 juli 2020, op relevante (en doorslaggevende) aspecten tegenstrijdig is met het soortenonderzoek waarop het Bestemmingsplan is gebaseerd. Uit het onderzoek van Eelerwoude blijkt, in ieder geval ten aanzien van de realisatie van het Alexanderkwartier, een veel gunstiger beeld naar voren te komen dan uit het soortenonderzoek van Arcadis van 29 mei 2020. Dit lijkt ook de reden dat het onderzoek van Arcadis niet (langer) aan de ruimtelijke onderbouwing van het Bestemmingsplan ten grondslag wordt gelegd. Dat Eelerwoude stelt voort te borduren op het rapport van Arcadis, maakt dit niet anders.
- 14 In dit kader is het ook noemenswaardig dat deze soortenonderzoeken door verschillende onderzoeksbureaus zijn uitgevoerd. In de Zienswijzennota is hieraan voorbij gegaan. Verweerder heeft onvoldoende gemotiveerd waarom er in de loop van de bestemmingsplanprocedure voor is gekozen om een ander onderzoeksbureau in te schakelen voor de rapporten die ten grondslag liggen aan het Bestemmingsplan. Te meer omdat de uitkomsten van beide onderzoeksbureaus op de relevante aspecten aanzienlijk verschillen en Arcadis zich kritischer heeft opgesteld ten aanzien van de herontwikkelingen binnen het plangebied en de gevolgen daarvan op de natuurwaarden dan Eelerwoude.
- 15 Uit het NNN-onderzoeksrapport van Arcadis van 28 mei 2020 (zie **Bijlage 5**) volgt dat:²

“De ransuil en sperwer hebben broedlocaties nabij het Alexanderkwartier. Met de verkaveling voor het Alexanderkwartier worden de nestlocaties van de ransuil niet direct aangetast. Voor de sperwer zal in de detailuitwerking moeten blijken of de nestlocatie behouden kan blijven en of verstoring te

¹ Toelichting Bestemmingsplan Landgoed Paleis Soestdijk (vastgesteld), p. 14.

² Toetsing Natuurnetwerk Nederland Bestemmingsplan Paleis Soestdijk (Arcadis, 28 mei 2020), p. 51.

voorkomen is. Daarnaast liggen in de omgeving van de woonwijk nog twee nestlocaties van de ransuil die mogelijk verstoord kunnen worden.”

- 16 Verweerder heeft in de Zienswijzennota gesteld dat, onder verwijzing naar het actualiserende onderzoek van Eelerwoude van 21 december 2021, de ransuil niet (meer) binnen het plangebied of directe omgeving is vastgesteld. Echter wordt in datzelfde actualiserende onderzoek ook het volgende opgemerkt:³

“Het is waarschijnlijk dat de in 2019 vastgestelde ransuilen regelmatig foerageren in het half open en parkachtige landschap rond het paleis en het Paleispark.”

“Van de ransuil werden in 2020 weliswaar geen nestlocaties vastgesteld, maar het is waarschijnlijk dat vogels die in de omgeving nestelen, ook regelmatig foerageren in het half open en parkachtige landschap rond het paleis en in de Paleistuin.”

- 17 Het kan dus niet worden uitgesloten dat de ransuil voorkomt in het plangebied. Artikel 3.1 lid 2 van de Wnb biedt bescherming aan alle in gebruik zijnde nesten en rustplaatsen van uilen. Die bescherming strekt zich mede uit tot het functionele leefgebied dat noodzakelijk is om het broeden en rusten succesvol te laten zijn, inclusief essentieel foerageergebied. De nestbescherming geldt voor alle vogelsoorten gedurende het broedseizoen en voor de meeste soorten uilen, waaronder de ransuil, zijn deze nesten en de directe omgeving daarvan het gehele jaar beschermd, omdat zij elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn.

- 18 Daarnaast komt Arcadis in haar soortenonderzoek met betrekking tot de voorgenomen ontwikkelingen binnen Paleis Soestdijk tot de conclusie dat:⁴

“Een ontheffing noodzakelijk is voor sperwer, boomvalk, ransuil, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, das, ringslang en hazelworm;”

- 19 Uiteindelijk concludeert Eelerwoude in haar soortenonderzoek van 21 december 2021 dat er slechts voor gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, das, hazelworm en ringslang naar verwachting verbodsbepalingen uit de Wnb worden overtreden en dat voor deze soorten daarom een ontheffing aangevraagd dient te worden.⁵ Echter kan de

³ Soortgericht onderzoek beschermde soorten Herontwikkeling Paleis Soestdijk (Eelerwoude, 21 december 2021), p. 57-58, bijlage 8 bij de Toelichting.

⁴ Soortgericht onderzoek beschermde soorten herontwikkeling Paleis Soestdijk (Arcadis, 29 mei 2020), p. 68.

⁵ Soortgericht onderzoek beschermde soorten Herontwikkeling Paleis Soestdijk (Eelerwoude, 21 december 2021), p. 97, bijlage 8 bij de Toelichting.

aanwezigheid van jaarrond beschermde vogels, specifiek in en rondom het Alexanderkwartier, niet worden uitgesloten.

- 20 Deze verschillen in uitkomsten hadden gelet op de Wnb in ieder geval nader moeten worden onderzocht en gemotiveerd.

Rapporten Eelerwoude onzorgvuldig en onvoldoende gemotiveerd

- 21 Daarnaast wordt in de Toelichting verwezen naar diverse onderzoeken waarin onder meer het volgende wordt gesteld:⁶

“Uit diverse onderzoeken blijkt dat veel vogels zich aanpassen aan evenementen, maar dat ze vooral in de fase dat ze zich vestigen (en een nest gaan maken), kwetsbaar zijn voor verstoring.” [onderstreping toegevoegd]

- 22 Dit uitgangspunt van Verweerder is tegenstrijdig aan andere stellingen die in de Toelichting zijn opgenomen. Ten eerste aan de stelling dat een evenement een negatief effect kan hebben op beschermde flora en fauna en daarnaast dat gelet op de aanwezige, beschermde soorten in het plangebied Landgoed Paleis Soestdijk door de evenementen vooral effecten te zijn verwachten op vleermuizen, (broed)vogels, das en ringslang.⁷

- 23 Overigens blijkt uit de Toelichting en uit de conclusie van de onderzoeken zoals hierboven geciteerd ook niet dat alle vogels zich aanpassen aan evenementen. Derhalve kan Verweerder niet direct uitgaan van deze conclusie. In de Zienswijze heeft Appellante ook aangegeven dat een verwijzing naar de betreffende onderzoeken, waaruit zou blijken dat veel vogels zich aanpassen aan evenementen, ontbreekt. In de Zienswijzennota wordt door Verweerder verwezen naar een tweetal onderzoeken. Uit deze onderzoeken blijkt echter onvoldoende (duidelijk) dat er vanuit kan worden gegaan dat evenementen vogels niet (lijken te) deren. Daarnaast biedt de Wnb geen mogelijkheden om ontheffing te krijgen voor evenementen. Verweerder heeft ten aanzien van de (mogelijke) nadelige gevolgen van de voorgenomen evenementen het motiverings- en zorgvuldigheidsbeginsel geschonden.

- 24 In het “Soortgericht onderzoek beschermde soorten” van 21 december 2021 van Eelerwoude stelt zij ook het volgende:⁸

“Voor de meeste soorten geldt dat ze gewend geraakt zijn aan de aanwezigheid van menselijke activiteiten, dan wel zich relatief eenvoudig hieraan aanpassen.”

⁶ Toelichting Bestemmingsplan Landgoed Paleis Soestdijk (vastgesteld), p. 51.

⁷ Toelichting Bestemmingsplan Landgoed Paleis Soestdijk (vastgesteld), p. 52.

⁸ Soortgericht onderzoek beschermde soorten Herontwikkeling Paleis Soestdijk (Eelerwoude, 21 december 2021), p. 82, bijlage 8 bij de Toelichting.

- 25 Echter wordt, net zoals ten aanzien van de stelling dat veel vogels zich aanpassen aan evenementen, niet verwezen naar een bron waaruit deze vrij stellige bevinding, voor zover al relevant, blijkt. Daarnaast blijkt hieruit ook niet voor welke soorten dit precies opgaat en wordt ook geen rekening gehouden met de mate van menselijke activiteiten. Het is immers duidelijk dat ten gevolge van de herontwikkelingen die het Bestemmingsplan de menselijke activiteiten in het plangebied aanzienlijk zullen veranderen en toenemen.
- 26 Ten slotte merkt Appellante ten aanzien van de conclusie van het onderzoeksrapport van Eelerwoude van 21 december 2021 ook nog op dat deze niet voldoende overtuigend is, aangezien uit deze conclusie enige terughoudendheid valt af te leiden:⁹
- “Vooralsnog zijn er daarom geen redenen om aan te nemen dat de ontwikkeling van de nieuwbouwlocatie zal leiden tot het verstoren van deze nesten en het verdwijnen van deze broedparen. Zeker niet na het nemen van beschreven mitigerende maatregelen.” [onderstreping toegevoegd]*
- 27 Uit vaste rechtspraak van uw Afdeling volgt dat een gemeenteraad een bestemmingsplan niet kan vaststellen indien en voor zover de gemeenteraad op voorhand in redelijkheid heeft moeten inzien dat het soortenbeschermingsregime in de Wnb aan de uitvoerbaarheid van het plan in de weg staat.¹⁰ In dit verband heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: **het Hof**) overwogen dat nationale autoriteiten slechts toestemming mogen geven voor een activiteit in een beschermd gebied wanneer zij de zekerheid hebben verkregen dat deze activiteit geen schadelijke gevolgen heeft voor de natuurlijke kenmerken van dat gebied. Het Hof voegde daaraan toe dat dit het geval is wanneer er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel bestaat dat er geen dergelijke gevolgen zijn. Een beoordeling kan niet als passend worden beschouwd indien deze beoordeling leemten bevat en volledige, precieze en definitieve constatering en conclusies ontbreken die elke redelijke wetenschappelijke twijfel over de gevolgen van de geplande werkzaamheden wegnemen.¹¹
- 28 Op basis van het voorgaande concludeert Appellante dat de onderzoeken waarop Verweerder zich heeft gebaseerd – in elk geval op de hiervoor in de randnummers 13 tot en met 20 genoemde aspecten – te onbepaald zijn en daarnaast onvoldoende gemotiveerd dan wel onderbouwd, onder andere aangezien directe verwijzingen naar de aangehaalde literatuur ontbreken. Daarnaast speelt mee het feit dat gedurende de bestemmingsplanprocedure twee verschillende onderzoeksbureaus (Arcadis en Eelerwoude) zijn ingeschakeld. Deze onderzoeksbureaus komen bovendien niet tot eenzelfde ondubbelzinnige conclusie. Dit brengt met zich mee dat niet kan worden gezegd dat er geen wetenschappelijke twijfel bestaat over de nadelige gevolgen van het Bestemmingsplan op de natuurwaarden in het plangebied. Verweerder heeft de gevolgen

⁹ Soortgericht onderzoek beschermde soorten Herontwikkeling Paleis Soestdijk (Eelerwoude, 21 december 2021), p. 72, bijlage 8 bij de Toelichting.

¹⁰ ABRvS 18 februari 2015, ECLI:NL:RVS:2015:487.

¹¹ HvJ EU 24 november 2011, C-404/09 (*Commissie/Spanje*), r.o. 99 en 100.

van de herbestemming voor de natuurwaarden onvoldoende onderzocht en daarmee, naast de Wnb, ook het motiverings- en zorgvuldigheidsbeginsel geschonden.

Voorgenomen maatregelen ten aanzien van de evenementen zijn onvoldoende

- 29 In de Toelichting wordt gesteld dat veel nadelige effecten van de evenementen kunnen worden voorkomen door het tijdstip en de locatie van het evenement goed af te stemmen met de aanwezige natuurwaarden. Ten aanzien van de verstoring van vleermuizen tijdens evenementen geldt deze voorgenomen maatregel echter niet onverkort. In de Toelichting wordt voorgesteld om evenementen te organiseren wanneer de vleermuizen in winterslaap zijn.¹² De praktische uitvoerbaarheid van deze voorgestelde maatregel staat echter haaks op het eerder in diezelfde Toelichting opgenomen uitgangspunt dat Landgoed Paleis Soestdijk veel bezoekers verwacht in de zomerperiode wanneer de concerten en andere evenementen plaatsvinden.¹³ Het is derhalve onvoldoende gemotiveerd dat, onder andere ter bescherming van de vleermuizen, de evenementen grotendeels in de winterperiode zullen worden georganiseerd.
- 30 Een andere zogenaamde mitigerende maatregel om de beschermde soorten in het plangebied te beschermen tijdens evenementen is dat evenementen rond het Paleis en de Parade plaats zullen vinden in de zogenaamde “dynamische zone”.¹⁴ Daarbij zijn nog twee andere zones aangebracht in het plangebied, de “overgangszone” en de “rustzone”. Zoals ook opgemerkt in de Zienswijze is het deel van het perceel waarbinnen evenementen zijn toegestaan veel omvangrijker dan louter het Paleis en de Parade, waardoor deze mitigerende maatregel niet opgaat. Verweerder is in de Zienswijzennota aan dit bezwaar van Appellante voorbij gegaan. Dit is vooral opvallend omdat deze zoneringsmaatregel volgens de Toelichting de belangrijkste mitigerende maatregel is om de negatieve effecten van evenementen op beschermde flora en fauna te beperken.¹⁵ Van enige mitigatie is echter geen, althans onvoldoende sprake.
- 31 In de Zienswijzennota wordt tevens verwezen naar planregel 16.1 waarin wordt aangegeven welke voorwaarden er gelden en welke maatregelen verder getroffen moeten worden bij evenementen. Een van de beperkingen die uit deze planregel volgt is dat vanwege de aanwezigheid van wettelijk beschermde diersoorten tijdens een evenement dient te worden voorkomen dat bosclementen en oevervegetaties worden betreden. Hoe deze verplichting er in de praktijk precies uit moet komen te zien is echter onduidelijk. In de Toelichting wordt erkend dat mensen zich niet meer laten tegenhouden door alleen een bord met “toegang verboden” en dus wordt het afhekken van kwetsbare gebiedsdelen in de Toelichting als maatregel genoemd.¹⁶ Deze afhekverplichting is echter niet met zoveel

¹² Toelichting Bestemmingsplan Landgoed Paleis Soestdijk (vastgesteld), p. 51.

¹³ Toelichting Bestemmingsplan Landgoed Paleis Soestdijk (vastgesteld), p. 25.

¹⁴ Toelichting Bestemmingsplan Landgoed Paleis Soestdijk (vastgesteld), p. 51.

¹⁵ Toelichting Bestemmingsplan Landgoed Paleis Soestdijk (vastgesteld), p. 51.

¹⁶ Toelichting Bestemmingsplan Landgoed Paleis Soestdijk (vastgesteld), p. 51.

woorden terug te zien in de planregels en daarmee niet handhaafbaar. Daarnaast volgt hieruit ook niet duidelijk welke gebiedsdelen precies als kwetsbaar worden gezien. Deze maatregel is derhalve onvoldoende duidelijk en concreet. Zij is niet voldoende geborgd.

- 32 Geconcludeerd kan worden dat Verweerder deze maatregelen om de flora en fauna te beschermen tegen de negatieve effecten van de voorgenomen evenementen onvoldoende zorgvuldig heeft onderzocht.

Schending zorgplicht

- 33 De Wnb kent naast de verbodsbepalingen ook een zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb). Deze zorgplicht geldt te allen tijde voor alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. Uitgangspunt is dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Handelingen die nadelige gevolgen kunnen veroorzaken voor deze gebieden dienen achterwege te worden gelaten. Indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, dan dienen noodzakelijke maatregelen te worden getroffen om die gevolgen te voorkomen, of voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

- 34 Gelet op bovenstaande kan gesteld worden dat de herontwikkelingen nadelige gevolgen veroorzaken voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De maatregelen die zijn opgenomen in het Bestemmingsplan zijn onvoldoende om deze gevolgen te voorkomen, dan wel deze gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Verweerder heeft hiermee haar zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wnb geschonden.

- 35 Het Bestemmingsplan is ten aanzien van de bescherming van de hiervoor genoemde soorten in strijd met de Wnb.

III.3 Strijd met Rijksbeleid

- 36 Volgens de Toelichting is het Bestemmingsplan niet strijdig met de nationale belangen die voortvloeien uit de Nationale Omgevingsvisie (hierna: **NOVI**).¹⁷ Appellante kan zich, onder andere gelet op het navolgende, in dit standpunt niet vinden.

- 37 In de NOVI wordt aangegeven dat vooral in steden en stedelijke regio's nieuwe locaties nodig zijn voor wonen en werken. De voorkeur voor de ontwikkeling van dergelijke nieuwe locaties gaat dan ook uit naar locaties binnen de bestaande stadsgrenzen, zodat de open ruimten tussen stedelijke regio's behouden blijven.

¹⁷ Toelichting Bestemmingsplan Landgoed Paleis Soestdijk (vastgesteld), p. 55-56.

38 Ingevolge artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (hierna: **Bro**) dient gemotiveerd te worden hoe een zorgvuldige afweging is gemaakt ten aanzien van het ruimtegebruik. Deze motiveringsplicht, die ertoe strekt om te komen tot duurzame verstedelijking, is als volgt geformuleerd:

“De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.”

39 Met betrekking tot het Bestemmingsplan heeft Verweerder niet aan deze motiveringsplicht voldaan.

40 Volgens de Toelichting past het plan voor de realisatie van het Alexanderkwartier in de kwalitatieve woningbehoefte en zijn er geen geschikte alternatieve locaties in bestaand stedelijk gebied waar de 98 woningen in een vergelijkbare setting kunnen worden gerealiseerd.¹⁸ In het onderzoek “Ladderonderbouwing wonen en hotel Paleis Soestdijk” van 9 juni 2021 uitgevoerd door Bureau Stedelijke Planning, waarop deze conclusie van Verweerder is gebaseerd, wordt echter bij de beoordeling van mogelijke alternatieven binnen bestaand stedelijk gebied ten onrechte uitgegaan van zeer specifieke kenmerken van de voorziene woningbouw, namelijk: *“kleinschalig (centrum)dorps woonmilieu in groene parkachtige setting, nabij een monument/historische bebouwing met grandeur”*.¹⁹ Deze zeer specifieke kenmerken worden echter niet aangehaald bij het onderzoek naar de kwalitatieve woonbehoefte. Ten aanzien van de kwalitatieve woonbehoefte wordt enkel uitgegaan van woningen in een kleinschalig (centrum)dorps woonmilieu. Derhalve is het zeer twijfelachtig of en, zo ja, in hoeverre behoefte bestaat aan woningen “in een groene parkachtige setting, nabij een monument/historische bebouwing met grandeur”. De conclusie moet daarnaast zijn dat bij het uitvoeren van het onderzoek ten onrechte is uitgegaan van deze zeer specifieke kenmerken bij het zoeken naar geschikte alternatieve locaties in bestaand stedelijk gebied voor de realisatie van nieuwe woningen.

41 In ieder geval is duidelijk dat de ontwikkeling van (de woningen in) het Alexanderkwartier niet voldoet aan de vereisten van de “Ladder van duurzame verstedelijking” die als motiveringseis in artikel 3.1.6 lid 2 van het Bro is opgenomen en daarmee strijdig is met het Bro c.q. het Rijksbeleid. Het is onvoldoende gemotiveerd dat er geen geschikte alternatieve locaties in bestaand stedelijk gebied bestaan voor de realisatie van nieuwe woningen. Verweerder heeft ook op dit punt het zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel geschonden door zich op dit onderzoek te baseren.

¹⁸ Toelichting Bestemmingsplan Landgoed Paleis Soestdijk (vastgesteld), p. 57.

¹⁹ Ladderonderbouwing wonen en hotel Paleis Soestdijk (Bureau Stedelijke Planning, 9 juni 2021), p. 22, bijlage 2 bij de Toelichting.

III.4 **Strijd met provinciaal beleid (Omgevingsvisie, interim Omgevingsverordening provincie Utrecht en NNN)**

42 De provincie Utrecht werkt met de Omgevingsvisie en interim Omgevingsverordening (hierna: **IOV**). In de Omgevingsvisie staat hoe de provincie zich wil voorbereiden op de toekomst en gaat over de fysieke leefomgeving. In de IOV staan de juridische regels die bij de Omgevingsvisie horen. Volgens Appellante is het Bestemmingsplan, en met name de realisatie van het Alexanderkwartier, in strijd met provinciaal beleid.

43 Ten eerste hanteert de provincie Utrecht het principe dat een toename van de verstedelijking in het landelijk gebied niet wenselijk is. Uit de Toelichting blijkt dat de in het plan opgenomen woningbouw een essentiële kostendrager is voor de grote investeringen die nodig zijn voor het herstel en instandhouding van het Landgoed Paleis Soestdijk. De woningbouw valt volgens de Toelichting onder een van de uitzonderingsmogelijkheden die de provincie heeft opgenomen in haar ruimtelijk beleid.²⁰

44 Onder zeer strikte voorwaarden kunnen nieuwe bestemmingen worden toegestaan die ontwikkelingen behelzen die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte en samenhang van het NNN. Zoals eerder opgemerkt maakt Landgoed Paleis Soestdijk en dus ook het Alexanderkwartier onderdeel uit van het NNN. Uit het Bestemmingsplan blijkt dat in geval van Landgoed Paleis Soestdijk de situatie van toepassing is die wordt beschreven onder artikel 6.3 lid 1 sub b van de IOV.²¹ Artikel 6.3 lid 1 sub b van de IOV luidt als volgt:

“Ruimtelijke ontwikkelingen die leiden tot aantasting worden gecompenseerd binnen een met die ruimtelijke ontwikkeling samenhangend gebied en met dusdanige activiteiten dat de uitvoering van die activiteiten gezamenlijk binnen 10 jaar resulteert in een duidelijk aantoonbare meerwaarde voor het natuurnetwerk Nederland voor wat betreft kwaliteit, oppervlakte en samenhang.” [onderstreping toegevoegd]

45 Artikel 6.3 lid 3 van de IOV voegt hieraan toe dat aantasting van het NNN op grond van dit artikel slechts mogelijk is als (i) de aantasting zoveel mogelijk wordt beperkt en (ii) de overblijvende aantasting tijdig wordt gecompenseerd. Uit de Toelichting blijkt echter onvoldoende dat aan deze voorwaarden is voldaan.

46 Appellante heeft dit bezwaar reeds in de Zienswijze kenbaar gemaakt. Verweerder heeft in de Zienswijzennota onvoldoende gemotiveerd dat het Bestemmingsplan aan de hiervoor omschreven voorwaarden van artikel 6.3 van de IOV voldoet. Verweerder stelt dat voor de herbestemming van Landgoed Paleis Soestdijk de natuur als volwaardig onderdeel is meegenomen in de planvoering en dat er maatregelen zijn opgenomen die gericht zijn op

²⁰ Toelichting Bestemmingsplan Landgoed Paleis Soestdijk (vastgesteld), p. 46.

²¹ Toelichting Bestemmingsplan Landgoed Paleis Soestdijk (vastgesteld), p. 61.

- kwaliteitsverbetering en het versterken van de ecologische structuur voor de langere termijn. Daarnaast stelt Verweerder dat de in het Bestemmingsplan mogelijk gemaakte ruimtelijke ontwikkelingen voldoen aan de regels die gelden voor het NNN en de Groene Contour en bijdragen aan versterking van de natuur in het plangebied. Appellante kan zich hier echter niet in vinden. Verweerder heeft ten eerste niet gemotiveerd dat de aantasting van het NNN beperkter had kunnen zijn. Daarnaast is de inhoud van de voorgestelde maatregelen en de precieze betekenis van “meerwaarde” in dit kader te onbepaald. Hoe deze maatregelen ervoor zorgen dat binnen tien jaar een duidelijk aantoonbare meerwaarde voor het NNN wordt bereikt is volstrekt onduidelijk. Gelet op de mate van aantasting van het NNN meent Appellante dat de Gemeenteraad niet kan aantonen dat de in het Bestemmingsplan mogelijk gemaakte ontwikkelingen een duidelijke, aantoonbare meerwaarde hebben voor het NNN wat betreft kwaliteit, oppervlakte en samenhang daarvan.
- 47 Volgens de Zienswijzennota zijn de verplichtingen tot het nemen van (compensatie)maatregelen ten aanzien van het Alexanderkwartier opgenomen in de bestemming “Wonen”, de verplichtingen ten aanzien van het nieuwe scoutinggebouw in de bestemming “Maatschappelijk – Scouting” en de verplichtingen ten aanzien van de ontwikkelingen rond het Paleis en bij de Parade in de bestemming “Gemengd”. Deze verplichtingen zien grotendeels in “natuurvriendelijk / natuurinclusief bouwen”. In de Toelichting komt deze maatregel ook vaak terug en wordt gesteld dat met deze maatregel wordt geborgd dat de toename van bebouwing niet leidt tot een aantasting van de kwaliteit van het NNN.²² Echter de invulling van “natuurinclusief” blijkt onvoldoende duidelijk uit het Bestemmingsplan en daarmee ook hoe deze maatregelen aantasting van de kwaliteit van het NNN kunnen voorkomen.
- 48 In planregel 8.4.3 van het Bestemmingsplan zijn, onder verwijzing naar bijlage 7 genaamd “Natuurmaatregelen Alexanderkwartier”, de voorwaardelijke verplichtingen voor natuurontwikkeling opgenomen. In deze bijlage is de maatregel met betrekking tot “natuurvriendelijk / natuurinclusief” bouwen als volgt opgenomen:
- “Natuurvriendelijk / natuurinclusief bouwen, waaronder in elk geval:*
- *Het aanbrengen van nestvoorzieningen voor vogels en vleermuizen in en bij de nieuwe bebouwing van aangrenzende terreinen;*
 - *Het toepassen van groene daken met ambitieniveau mos en sedumplanten;*
 - *Het toepassen van natuur- en vleermuisvriendelijke verlichting;”*

²² Toelichting Bestemmingsplan Landgoed Paleis Soestdijk (vastgesteld), p. 82.

- 49 Hieruit blijkt onvoldoende dat wordt voldaan aan de verplichting voor natuurinclusief bouwen dan wel wanneer precies sprake is van natuurinclusief bouwen. Immers, onduidelijk is bijvoorbeeld hoeveel nestvoorzieningen voor vogels en vleermuizen in en bij de nieuwe bebouwing van aangrenzende terreinen moeten worden aangebracht en hoe deze nestvoorzieningen eruit moeten komen te zien. Daarbij is ook niet opgenomen op hoeveel van de gebouwen groene daken moeten worden toegepast en hoe de inrichting van natuur- en vleermuisvriendelijke verlichting precies dient te worden uitgewerkt. Dit maakt tevens dat de nakoming van de voorwaardelijke verplichtingen onvoldoende is geborgd. Op basis van een dergelijke onbepaalde planregel kunnen B&W niet handhaven.
- 50 De in de planregels opgenomen bijlagen met maatregelen met meerwaarde voor de natuur verwijzen naar het “Beheer- en inrichtingsplan landgoed Paleis Soestdijk” van Eelerwoude van 14 juni 2021 waarin de maatregelen nader zouden zijn uitgewerkt. Echter wordt in dit rapport evenmin nadere uitleg of instructie gegeven aan natuurinclusief bouwen. De maatregel van natuurinclusief bouwen waar het Bestemmingsplan grotendeels op leunt wordt praktisch gezien dus niet voldoende gewaarborgd.
- 51 Ten aanzien van de andere maatregelen die in de bijlagen bij de planregels van het Bestemmingsplan zijn opgenomen geldt ook dat deze onvoldoende worden uitgewerkt. De maatregelen die worden voorgesteld in het “Beheer- en inrichtingsplan landgoed Paleis Soestdijk” van Eelerwoude ook niet opgenomen in de planregels van het Bestemmingsplan. Dit geldt ten aanzien van zowel de bestemming “Wonen”, “Maatschappelijk – Scouting” als “Gemengd”.
- 52 Ten slotte is het voor Appellante onduidelijk waarom B&W van Baarn er ook ten aanzien van het NNN-rapport voor heeft gekozen om een ander onderzoeksbureau in te schakelen gedurende de bestemmingsplanprocedure. Daar waar het voorontwerp Bestemmingsplan op het NNN-onderzoeksrapport van Arcadis van 28 mei 2020 (zie **Bijlage 5**) is gebaseerd, is het vastgestelde Bestemmingsplan gebaseerd op het NNN-onderzoeksrapport van Eelerwoude van 21 december 2021. Uit tabel 7 (“overzicht van plussen en minnen”) van het NNN-onderzoeksrapport van Arcadis van 28 mei 2020 volgt dat vooral met betrekking tot de realisatie van de woonwijk “het Alexanderkwartier” negatieve effecten worden verwacht op zowel de korte termijn als de lange termijn op het gebied van “bestaande waarden van het ecosysteem”, “robuustheid en aaneengeslotenheid”, “verbindingsfunctie en samenhang”.²³
- 53 Geconcludeerd kan worden dat de hiervoor genoemde maatregelen niet zullen resulteren in een duidelijk aantoonbare meerwaarde voor het NNN voor wat betreft kwaliteit, oppervlakte en samenhang, althans dat de Gemeenteraad dat niet, althans onvoldoende heeft aangetoond, en het Bestreden besluit daarmee strijdig is met artikel 6.3 lid 1 sub b van de IOV. Verweerder heeft onvoldoende adequaat getoetst aan de IOV en (in de

²³ Toetsing Natuurnetwerk Nederland Bestemmingsplan Paleis Soestdijk (Arcadis, 28 mei 2020), p. 55.

Zienswijzennota) onvoldoende inzichtelijk gemaakt dat niet louter financiële overwegingen ten grondslag liggen aan de realisering van het Alexanderkwartier en de omvang daarvan gelet op de gevolgen daarvan voor de natuur.

III.5 Strijd met Toekomstvisie / Structuurvisie Baarn 2030

- 54 Op 10 juli 2013 heeft de Gemeenteraad de Toekomstvisie / Structuurvisie Baarn 2030 (hierna: **Structuurvisie**) vastgesteld. Twee van de thema's die in de Structuurvisie zijn uitgewerkt komen met het Bestemmingsplan in het gedrang. Ten eerste het thema "Hoogwaardig wonen" dat ingaat op de kwaliteit van wonen en woonomgeving. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat zoveel mogelijk binnen en/of aansluitend aan de bebouwde kom wordt gebouwd.²⁴ Het Alexanderkwartier bevindt zich echter buiten de bebouwde kom. Verweerder heeft derhalve ten onrechte niet nader gemotiveerd waarom deze nieuwe woningen, in strijd met de Structuurvisie, buiten de bebouwde kom mogen worden gebouwd. Daarnaast is binnen het thema "Groene- en blauwe vertoefplekken" het streven om bestaande groenstructuur te behouden en waar nodig te versterken. Dit uitgangspunt geldt ook bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.²⁵ Vaststaat dat onder andere met de realisatie van het Alexanderkwartier in strijd wordt gehandeld met dit streven nu de daar bestaande groenstructuur niet wordt behouden noch wordt versterkt.
- 55 Het Bestemmingsplan is derhalve in strijd met de Structuurvisie.

III.6 Aantal evenementdagen onvoldoende gemotiveerd

- 56 Op grond van het Bestemmingsplan is het twaalf dagen per jaar toegestaan om evenementen te organiseren met hogere geluidsnormen. Zoals ook in de Zienswijze opgemerkt door Appellante blijkt uit de Toelichting niet dat er behoefte bestaat aan dit aantal evenementdagen met hogere geluidsnormen. In de Zienswijzennota is Verweerder aan dit bezwaar voorbij gegaan.
- 57 Verder blijkt uit het eerdere onderzoek van Arcadis (zie **Bijlage 4**) dat er vanaf een geluidscontour van 60 dB negatieve effecten zijn te verwachten voor de aanwezige beschermde vleermuizen, jaarrond beschermde vogels, zoogdieren en reptielen.²⁶ Ook aan dit bezwaar gaat Verweerder in de Zienswijzennota voorbij. Verweerder heeft nagelaten om de behoefte aan dit aantal evenementen nader te motiveren terwijl deze evenementen met bijkomende geluidscontouren negatieve effecten hebben op beschermde soorten in het plangebied. Daarnaast is het vaste rechtspraak van de Afdeling dat aan de in de planregels opgenomen geluidsnormen, die voor een groot aantal dagen hoger zijn dan de geluidsnormen uit het Activiteitenbesluit milieubeheer, uit oogpunt van een goede

²⁴ Toekomst en Structuurvisie Baarn 2030, p. 33.

²⁵ Toekomst en Structuurvisie Baarn 2030, p. 16.

²⁶ Soortgericht onderzoek beschermde soorten herontwikkeling Paleis Soestdijk (Arcadis, 29 mei 2020), p. 61-62.

- ruimtelijke ordening een deugdelijke motivering ten grondslag moet liggen.²⁷ Deze deugdelijke motivering ontbreekt hier volledig.
- 58 In planregel 16.6 is ook een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor B&W om het Bestemmingsplan te wijzigen in die zin dat het toegestane maximale aantal evenementen per jaar kan worden gewijzigd. Deze planregel is onvoldoende ingeperkt. In theorie is het mogelijk dat in de toekomst het aantal evenementen per jaar wordt verhoogd en er mogelijk elke dag een evenement plaatsvindt op Landgoed Paleis Soestdijk. De vereisten voor het nadere onderzoek naar de aantasting van onder andere natuurlijke waarden zijn niet vastgesteld. Daarnaast blijkt uit deze planregel niet voldoende duidelijk dat het maximale aantal toegestane evenementen per jaar ook naar beneden kan worden bijgesteld. De maximale ruimtelijke impact van evenementen is daarmee onbeperkt, hetgeen in strijd is met de eisen van een goede ruimtelijke ordening.
- 59 Deze wijzigingsbevoegdheid staat daarnaast ook haaks op de conclusie van Eelerwoude in het NNN-rapport van 21 december 2021 dat “het beperken van het aantal evenementen” wordt geborgd in het Bestemmingsplan.²⁸ Van enige borging is immers geen sprake.
- 60 Het Bestemmingsplan en de bijbehorende planregels zijn, in ieder geval ten aanzien van de evenementen, niet voorbereid met de vereiste zorgvuldigheid en onvoldoende deugdelijk gemotiveerd.

III.7 Aantal (jaarlijkse) bezoekers en handhaving daarvan onvoldoende gemotiveerd

- 61 Volgens de Toelichting worden er op jaarbasis 325.000 bezoekers verwacht, verdeeld over de publieksexpo, de conferentie- en ontmoetingsfunctie en het educatieve programma.²⁹ Opvallend is echter dat in het Ontwerpbestemmingsplan nog werd uitgegaan van 400.000 bezoekers per jaar.³⁰ Daarbij zullen de concerten en andere evenementen die straks mogen worden georganiseerd op Landgoed Paleis Soestdijk ook nog extra bezoekers aantrekken. In het Bestemmingsplan is een maximum van 5.000 bezoekers per dag voor alle 40 evenementdagen geïntroduceerd. Dat zijn dus nog eens 200.000 bezoekers extra per jaar. Deze beperkingen op het aantal bezoekers zijn om de volgende redenen echter niet overtuigend.
- 62 Ten eerste is het onduidelijk wat er precies wordt bedoeld met “bezoekers”. Zo blijkt uit het Bestemmingsplan dat het aantal bezoekers dat het hotel op de Parade jaarlijks verwacht aan te trekken hierin (ten onrechte) niet is meegenomen in het totaal aantal bezoekers. De gevolgen van deze hotelbezoekers zijn voor het plangebied zijn dus ook onvoldoende onderzocht. Hetzelfde geldt voor de bezoekers die de zelfstandige horeca verwacht aan te

²⁷ ABRvS 13 december 2017, ECLI:NL:RVS:2017:3444.

²⁸ Natuurnetwerk Nederland Herontwikkeling Paleis Soestdijk (Eelerwoude, 21 december 2021), p. 60, bijlage 7 bij de Toelichting.

²⁹ Toelichting Bestemmingsplan Landgoed Paleis Soestdijk (vastgesteld), p. 25.

³⁰ Toelichting Bestemmingsplan Landgoed Paleis Soestdijk (ontwerp), p. 25.

trekken en de huurders en gebruikers die de kantoorfunctie zal aantrekken. Logischerwijs zullen de voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied ook nog vele andere indirecte bezoekers aantrekken, zoals leveranciers en personeel ten behoeve van de horeca faciliteiten en voor het op- en afbouwen van de evenementen. Onduidelijk is of en in hoeverre deze verkeersaantrekkende werking ook is meegenomen in (de onderzoeken onderliggend aan) het Bestemmingsplan en de effecten daarvan op de omgeving. Verweerder heeft ook nagelaten om te motiveren waarom ervoor gekozen is de bezoekers zoals hiervoor genoemd niet mee te nemen in het maximum aantal van 325.000.

- 63 Ten tweede blijkt uit het Bestemmingsplan niet hoe het toegestane maximum aantal “bezoekers” per jaar wordt gecontroleerd en gehandhaafd. Dat terwijl in het verleden is gebleken dat de (grootschalige) evenementen op Landgoed Paleis Soestdijk de nodige problemen hebben veroorzaakt voor de omgeving.³¹ Volgens de Toelichting is met oog op de toekomstige invulling van Landgoed Paleis Soestdijk de regeling voor evenementen verder uitgewerkt en daarbij nadrukkelijk rekening gehouden met de mogelijke impact van elementen op natuur, omwonenden, verkeer en bereikbaarheid. Op basis van het voorgaande blijkt niet dat Verweerder met deze impact voldoende rekening heeft gehouden.

III.8 Mobiliteitsonderzoek en luchtkwaliteitsonderzoek onzorgvuldig uitgevoerd

- 64 Zoals eerder genoemd staat het Bestemmingsplan een maximum van 5.000 bezoekers per dag voor alle 40 evenementdagen toe. In totaal zijn dit dus 200.000 extra bezoekers per jaar. Uit het actualiserende “Mobiliteitsonderzoek Paleis Soestdijk” van Goudappel van 21 december 2021 blijkt echter dat de verkeerseffecten van deze evenementen in deze rapportage niet zijn opgenomen, aangezien deze evenementen slechts zullen zorgen voor een korte piek van verkeer.³² Volgens Appellante is niet gemotiveerd waarom sprake zou zijn van een “korte piek van verkeer” en zijn deze 200.000 extra bezoekers (en indirecte bezoekers) ten onrechte niet meegenomen in het mobiliteitsonderzoek. Daarnaast is ook onduidelijk of voldoende rekening is gehouden met de verschillende gebruiksfuncties van het Bestemmingsplan. Bijvoorbeeld ten aanzien van de evenementen met leveranciers, personeel en ander verkeer ten behoeve van de op- en bouwactiviteiten en ten aanzien van de kantoorfunctie. Gevolg hiervan is dat het mobiliteitsonderzoek niet aan het Bestreden besluit ten grondslag had mogen worden gelegd.
- 65 In de “Quick-scan luchtkwaliteit Landgoed Paleis Soestdijk” van Aveco de Bondt van 16 december 2021 zijn de evenementen overigens ook niet meegenomen in de kenmerken van het project en omgeving. Het luchtkwaliteitsonderzoek gaat enkel uit van de ontwikkelingen in de Paleistuin, het Paleisbos, het Alexanderkwartier en de Parade.³³ Het

³¹ Toelichting Bestemmingsplan Landgoed Paleis Soestdijk (vastgesteld), p. 49.

³² Mobiliteitsonderzoek Paleis Soestdijk (Goudappel, 21 december 2021), p. 29, bijlage 11 bij de Toelichting.

³³ Quick-scan luchtkwaliteit Landgoed Paleis Soestdijk (Aveco de Bondt, 16 december 2021), p. 6, bijlage 18 bij de Toelichting.

luchtkwaliteitsonderzoek had derhalve ook niet aan het Bestreden besluit ten grondslag mogen worden gelegd.

III.9 M.e.r.-beoordelingsbesluit

- 66 Voor plannen en besluiten die belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben wordt de m.e.r.-toets doorlopen. Bij de voorbereiding van het Bestemmingsplan is een formele m.e.r.-beoordeling uitgevoerd. Op basis van het m.e.r.-beoordelingsbesluit heeft de Gemeenteraad besloten af te zien van het opstellen van een milieueffectrapport, omdat zou kunnen worden uitgesloten dat het plan belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu oplevert.
- 67 Appellante kan zich in deze conclusie niet vinden en maakt bezwaar tegen het m.e.r.-beoordelingsbesluit. Gelet op al het voorgaande kan zeker niet worden uitgesloten dat het Bestemmingsplan nadelige gevolgen voor het milieu oplevert. Al was het maar omdat de initiatiefnemer voornemens is om een bos gelegen in het NNN en gedeeltelijk in de Groene Contour te kappen om een nieuwe woonwijk te realiseren. Daarnaast zorgt het openstellen van een natuurgebied voor veel extra bezoekers en zal het toestaan van evenementen en de realisatie van een nieuwe woonwijk en horecafaciliteiten ook voor de nodige nadelige effecten voor het natuurgebied zorgen.
- 68 Daarnaast zijn onder andere het mobiliteitsonderzoek, het luchtkwaliteitsonderzoek en het soortenonderzoek, die ten grondslag liggen aan het m.e.r.-beoordelingsbesluit ondeugdelijk (zie hierover randnummers 13 tot en met 28, 64 en 65). Derhalve is ook het m.e.r.-beoordelingsbesluit onzorgvuldig tot stand gekomen, onvoldoende gemotiveerd en in strijd met de Wet milieubeheer.
- 69 Ten slotte stelt Appellante dat de Gemeenteraad er in de Zienswijzennota ten onrechte vanuit is gegaan dat Landgoed Paleis Soestdijk niet kan worden aangemerkt als een “themapark”, waardoor het Bestemmingsplan niet m.e.r.-plichtig zou zijn op grond van categorie D.10 van het Besluit m.e.r. De Gemeenteraad verwijst in de Zienswijzennota naar de toelichting op onderdeel D.10. Echter volgt uit deze toelichting dat:³⁴
- “Bij themaparken moet vooral worden gedacht aan pretparken e.d. Sportvelden zoals tennisparken en golfbanen vallen hier niet onder.”*
[onderstreping toegevoegd]
- 70 In de Zienswijzennota definieert de Gemeenteraad vervolgens een “pretpark” onterecht als “een terrein met grote attracties”. In de toelichting op het Besluit m.e.r. wordt echter nergens gesproken over de aanwezigheid van “grote attracties” in het kader van de beoordeling of een plan dient te worden aangemerkt als “themapark”. In de toelichting worden alleen sportvelden expliciet uitgesloten van deze definitie. Gelet op vergelijkbare themaparken

³⁴ Nota van toelichting bij het Besluit m.e.r., p. 14.

waarbij wel milieueffectrapportages op grond van deze categorie zijn uitgevoerd, zoals opgenomen in haar Zienswijze, is ook Landgoed Paleis Soestdijk aan te merken als “themapark”.

- 71 In haar Zienswijze heeft Appellante reeds betoogd dat twee van de vier drempelwaarden van kolom twee van categorie D.10 van het Besluit m.e.r. worden overschreden. Namelijk 1°. 250.000 bezoekers of meer per jaar en 4°. een oppervlakte van 10 hectare of meer in een gevoelig gebied. Het Bestemmingsplan valt derhalve onder categorie D.10.
- 72 Voor activiteiten die onder categorie D vallen geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht en moet worden beoordeeld of sprake is van (mogelijke) belangrijke nadelige milieugevolgen. Als deze niet kunnen worden uitgesloten geldt een m.e.r.-plicht. Gelet op hetgeen genoemd in de randnummers 67 en 68 kan, anders dan door de Gemeenteraad wordt geconcludeerd, niet worden uitgesloten dat het plan belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu oplevert en moet een volledige m.e.r.-procedure worden doorlopen.

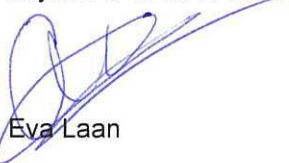
III.10 Strijd met eisen goede ruimtelijke ordening

- 73 Ten slotte en aanvullend op al het voorgenoemde stelt Appellante dat het Bestreden besluit in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Landgoed Paleis Soestdijk en in het bijzonder de locatie van het beoogde Alexanderkwartier is in essentie een bebost gebied. Aan het huidige Borrebos geeft het Bestemmingsplan in ieder geval ten onrechte een nieuwe bestemming, nu hier jaarrond beschermde diersoorten voorkomen.
- 74 Dat voorgenomen plannen bijdragen aan een goede ruimtelijke ordening en wat de gevolgen zijn van de voorgenomen plannen voor het milieu is onvoldoende c.q. ontoereikend in kaart gebracht.

IV CONCLUSIE

- 75 Het Bestreden besluit (en daarmee het gewijzigd vastgestelde bestemmingsplan “Landgoed Paleis Soestdijk”) is (tot stand gekomen) in strijd met een goede ruimtelijke ordening, artikel 3:2 en 3:46 van de Algemene wet bestuursrecht, de Wnb, de Wet milieubeheer, artikel 3.6.1 Bro alsmede met relevant rijks- en provinciaal beleid.
- 76 Gelet op het voorgaande verzoekt Appellante u haar beroep gegrond te verklaren en het Bestreden besluit te vernietigen alsmede Verweerder ex artikel 8:75 van de Algemene wet bestuursrecht te veroordelen tot vergoeding van de kosten die Appellante redelijkerwijs in verband met de behandeling van dit beroep heeft moeten maken.

Hoogachtend,
Loyens & Loeff N.V.

Eva Laan

Xerox Color C70

Transmissie-overzicht

G3-ID +31205785858
Lokale naam
Bedrijfslogo

Datum en tijd : 12/05/2022 9:36
Pagina : 1(Laatste pagina)

De opdracht is verzonden.
Origineel formaat: A4

LOYENS & LOEFF

POSTADRES Postbus 71170
1008 BD AMSTERDAM
KANTOORADRES Parnassusweg 300
1081 LC AMSTERDAM
TELEFOON +31 20 578 57 56
FAX +31 20 578 58 00
E-MAIL eva.lean@loyensloeff.com
INTERNET loyensloeff.com

PER FAX: 070 - 365 13 80 (ZONDER BIJLAGEN)
TEVENS PER AANGETEKENDE POST [47933975/LAAE]
Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
Postbus 20019
2500 EA DEN HAAG

VAN mr. A.E. Lean - advocaat
REFERENTIE AL - 70137557
DATUM 12 mei 2022
UW REFERENTIE 202202119/1/R4
BETREFT Aanvullend beroepschrift tegen bestemmingsplan "Landgoed Paleis Soestdijk"

Hoogedelgestreng college,

Namens cliënte Stichting Behoud de Eemvallei (hierna: **Appellante**) gevestigd aan De Gondel 4 te Baarn (3742 GM), te dezer zake woonplaats kiezende te Amsterdam, aan de Parnassusweg 300 (Postbus 71170, 1008 BD Amsterdam) ten kantore van Loyens & Loeff N.V., van welk kantoor mr. A.E. Lean als advocaat-gemachtigde zal optreden, bericht ik u als volgt.

Met ingang van 8 oktober 2021 heeft het ontwerpbestemmingsplan "Landgoed Paleis Soestdijk" van de gemeente Baarn (hierna: **de Gemeente**) ter inzage gelegen. Bij brief van 16 november 2021 heeft Appellante daartegen een zienswijze kenbaar gemaakt. Een afschrift van de ingediende zienswijze is als **Bijlage 1** bijgevoegd.

Bij besluit van 23 februari 2022 heeft de raad van de gemeente Baarn (hierna: **Verweerder, Gemeenteraad**) het bestemmingsplan "Landgoed Paleis Soestdijk" (met plannummer NLI.MRO.0308.BP0088-VG01) (hierna: **het Bestemmingsplan**) gewijzigd vastgesteld ten opzichte van het ontwerp (hierna: **Bestreden besluit**). Een afschrift van het Bestreden besluit is als **Bijlage 2** bijgevoegd. Tegen het Bestreden besluit kon bijklens de publicatie beroep worden ingesteld tot en met 14 april 2022. Appellante heeft met haar pro forma beroepschrift van 12 april 2022 (tijdig) beroep ingesteld en aangegeven de gronden waarop haar beroep steelt in een aanvullend beroepschrift nader te zullen motiveren. Er is haar daarvoor een termijn gesteld tot en met 12 mei 2022. Appellante voert de volgende aanvullende gronden (tijdig) aan. Appellante handhaaft daarnaast al hetgeen zij in haar zienswijze heeft gesteld.

Daarnaast blijkt dat de Gemeenteraad op basis van de "Aanmeldnotitie m.e.r.-beoordeling Landgoed Paleis Soestdijk" (hierna: **m.e.r.-beoordelingsbesluit**) heeft besloten af te zien van het opstellen van een milieueffectrapport. Appellante kan zich niet vinden in dit besluit en neemt dan ook haar bezwaren over de m.e.r.-procedure mee in dit beroepschrift.

Loyens & Loeff N.V. is gevestigd te Rotterdam en staat ingeschreven in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel onder nr. 24370598. Uitsluitend Loyens & Loeff N.V. geldt als opdrachtgever. Op haar dienstverlening zijn haar Algemene Voorwaarden van toepassing, waarin onder meer een bepaling van de aansprakelijkheid en een aanwijzing van de bevoegde rechter is opgenomen. Deze Algemene Voorwaarden zijn te raadplegen via www.loyensloeff.nl. Deze voorwaarden zijn ook gedeponeerd bij het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nr. 24370598.

AMSTERDAM * BRUSSEL * HONG KONG * LONDEN * LUXEMBURG 1/19
NEW YORK * PARIJS * ROTTERDAM * SINGAPORE * TOKIO * ZÜRICH

#	Opdracht	Extern station	Startdatum-/tijd	Duur	Pagina's	Protocol	Inhoud	Status
1	5069	Faxination	5-12; 9:29	6:32	19/19	ECM		Voltooid